

Bertel Haarder (V):

Jeg vil gerne lykønske både minister og ministerium med svendestykket, som er afleveret til Folketinget, og som debatteres i dag.

Ligesom min forgænger i ordførerrækken kan jeg se mange gode elementer i rapporten, men hvis jeg på Venstres vegne skulle svare kort på redegørelsen og rapporten, ville svaret dog på langt det meste lyde: »Ja, men hvad så?« og hist og her ville jeg sige: »Måske, men hvordan?«

Der er virkelig mange rigtige betragtninger, meget rigtige betragtninger, f.eks. om forskningens utallige velsignelser, som jeg bestemt har et godt blik for. Problemet er måske, at selve forskningsbegrebet står i fare for at blive så udvandet, at det kommer til at omfatte al tankevirksomhed – og hvem har noget imod tankevirksomhed? Det kan jo ikke nytte noget, at ministeren udnævner sig til minister for tankevirksomhed, for hvad får han ikke derved sagt om den øvrige regering?

Der vil nok først rigtig komme gang i debatten, hvis nogen tør vove pelsen og sige, hvad der er forskning, og hvad der ikke er forskning, tør nævne noget, der kan undværes, og noget, der kan nedprioriteres; men jeg ved godt, at det slipper man ikke så nemt fra som forskningsminister, så det er betydelig nemmere at istemme det generelle jubelkor.

Det er jo med forskning som med uddannelse: alle er ukritisk tilhængere af stort set enhver ekspansion; kun få stiller kritiske spørgsmål, og det er egentlig synd for forskningen. Vi, der er liberale, har måske et særligt problem, fordi vi slet ikke ønsker at styre forskningen; vi vil gerne sætte grænser for politik og lade hensynet til kvaliteten råde, men hvad menes der så med det? Det kunne have været interessant i højere grad at få nogle betragtninger i rapporten over, hvordan vi kan give kvaliteten inden for dansk forskning et skub, gøde de områder, der har høj kvalitet, og til gengæld udtynde de områder, der har mindre høj kvalitet, og udnytte den tiltagende internationalisering i dette øjemed. På det punkt synes jeg godt, der kunne have været stærkere ord.

Jeg nævnte, at alle er for forskning, ligesom alle er for uddannelse. Somme tider kan det være spændende at se på de argumenter, folk anfører for forskningen og for uddannelsen og så sammenligne dem med, hvad der faktisk fo-

regår. Nu er hr. Frank Jensen desværre ikke ordfører i dag. Det ville ellers have været morsomt at sammenligne hans argumenter for, at vi skulle have flere uddannelsespladser – nemlig at det var af hensyn til væksten og produktionen og beskæftigelsen – med, hvad det faktisk var for uddannelsespladser, han foreslog; de havde nemlig som vigtigste virkning, at nogle flere børn kunne blive passet af uddannede pædagoger frem for af ikkeuddannede pædagoger.

Tilsvarende kan jeg huske, at jeg blev lidt chokeret, da jeg opdagede, at det er en utrolig ringe del af de forskeruddannede, som overhovedet kommer i berøring med den udlandskonkurrerende del af dansk erhvervsliv; det er vist omkring en tiendedel. Nu ved jeg godt, at mange af dem, som bliver forskere og underviser på uddannelsesstederne, derved indirekte kommer i berøring med dansk erhvervsliv, men det er alligevel næsten tragisk så få af de gode hoveder, som vi giver den allerbedste uddannelse, der ender i de virksomheder, som for alvor skal hævde dansk kvalitet over for udlandet.

Det var jo derfor, vi fik erhvervsforskeruddannelsen, men den er desværre i klemme, kan jeg forstå, skåret ned, påstår man. Den hører ikke under forskningsministerens ministerium, men alligevel synes jeg, at forskningsministeren skulle tage fat i den sag. Regeringen har vel et forskningsudvalg – og hvis ikke, så bør man have et – hvor ministeren kan slå de kolleger oven i hovedet, som foretager handlinger, der er til skade for det samlede forskningsbillede her i landet. Hvis der er noget, der bør fremmes, måske ligefrem fordobles, så er det erhvervsforskeruddannelsen, for det er det svage led.

Med hensyn til den offentlige forskning synes jeg, det er prisværdigt, at vi nu har fået en debat både om forekomsten af nulforskere og forekomsten af nepotisme i forbindelse med besættelse af forskerstillinger. Den slags debatter skal forskningsverdenen byde velkommen, for det kan kun give hele det øvrige samfund det indtryk, at man er klar til en åben debat, at man intet har at skjule. Der er ingen fare for, at samfundet bliver mindre forskningsvenligt af, at man også får lidt snavset undertøj hængt til tørre; det kan kun være til gavn for forskningen. Det værste, man kan gø-